

Početna stranica>Pretraživanje pravnih stručnjaka>Vrste pravnih struka

Vrste pravniških poklicev

Njemačka

Na tej spletni strani so na voljo informacije o pravniških poklicih v Nemčiji.

Državni tožilec

Vloga in pristojnosti

Državno tožilstvo (*Staatsanwaltschaft*) je neodvisen organ v kazenskopravnem sistemu na isti ravni kot sodišča. Pristojno je za vodenje predhodnih preiskav, vlaganje obtožnic, zastopanje tožilstva v sodnih postopkih in izvrševanje kazni. Če zakonodaja ne določa drugače, je državno tožilstvo pristojno tudi za pregon prekrškov.

Državno tožilstvo mora ukrepati ob vsakem kaznivem dejanju, ki ga je mogoče preganjati, če ima za to zadostne razloge (načelo zakonitosti). To pomeni, da mora državno tožilstvo pred vložitvijo obtožbe zadevo raziskati in pravno proučiti vsa dejstva, s katerimi se seznani. To mora izvesti objektivno in nepristransko: raziskati mora tako dejstva, ki osumljenca bremenijo, kot tudi tista, ki so mu v prid. Če so izpolnjeni zakonski pogoji za to, mora vložiti obtožnico. Kadar se postopek nanaša na lažji prestop (Vergehen), lahko državno tožilstvo odstopi od pregona, če je ugotovljena nizka stopnja krivde in ni javnega interesa za pregon storilca. V nekaterih zakonsko določenih okoliščinah je potrebno tudi soglasje sodišča, pristojnega za obravnavo zadeve. Obdolžencu se za ustavev postopka lahko naložijo nekateri pogoji in navodila.

Državno tožilstvo lahko med preiskavo v kazenskem postopku za pomoč zaprosi druge organe, na primer policijske uradnike, davčne preiskovalce in carinike. Ti morajo slediti navodilom državnega tožilstva.

Pred začetkom kazenskega postopka mora biti zoper obdolženca vložena obtožnica. Obtožnico mora vedno vložiti državno tožilstvo, razen v redkih izjemah, ko gre za prekrške. Državni tožilec običajno sodeluje na obravnavi, kjer zastopa tožilstvo.

Državno tožilstvo je vključeno tako v postopke na prvi stopnji kot tudi v pritožbene postopke (pritožbe glede dejanskega stanja in pravnih vprašanj).

Na glavni obravnavi mora državni tožilec prebrati obtožnico. Nato ima pravico zaslišati obtoženca in vse priče ter podati dokazni predlog. Ob koncu obravnave državni tožilec predstavi zaključne argumente, v katerih poda presojo vsebinskih in pravnih dejstev, ter sodišču pogosto predlaga, naj obtoženca obsodi oziroma oprosti.

Če državno tožilstvo, sodišče in obtoženec soglašajo, se lahko postopek na tej točki ustavi. To se lahko stori, če se na primer po obravnavi ugotovi, da je obtoženčeva stopnja krivde nizka.

Če je državno tožilstvo trdno prepričano, da je treba odločbo sodišča preizkusiti v zvezi z dejanskim stanjem ali pravnim vprašanjem, lahko vloži pravno sredstvo. Slednje lahko vloži tudi v korist obtoženca.

Organizacija

Državno tožilstvo ima urade na vsakem deželnem sodišču (*Landgericht*) in višjem deželnem sodišču (*Oberlandesgericht*) ter na zveznem vrhovnem sodišču (*Bundesgerichtshof*). Ima hierarhično strukturo.

Nemčija ima zvezni sistem, zato je treba razlikovati med pristojnostmi zvezne vlade in pristojnostmi zveznih dežel.

Državna tožilstva zveznih dežel (*Staatsanwaltschaften der Länder*)

Državna tožilstva zveznih dežel so pristojna za pregon vseh kaznivih dejanj, razen tistih, ki jih preganja generalni zvezni tožilec pri zveznem vrhovnem sodišču (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*). Generalni zvezni tožilec pri zveznem vrhovnem sodišču in državna tožilstva zveznih dežel so ločeni in delujejo na različnih ravneh. Med zveznim državnim tožilstvom in deželnimi državnimi tožilstvi ni hierarhične povezave. Kljub temu lahko generalni zvezni tožilec pri zveznem vrhovnem sodišču zadeve iz svoje pristojnosti v izjemnih primerih prenese na deželna državna tožilstva ali prevzame zadeve iz njihove pristojnosti.

Vsaka od 16 zveznih dežel ima svoje državno tožilstvo. Spodaj je opisana organizacija tožilstev.

Vsako deželno sodišče (*Landgericht*) ima svoje državno tožilstvo, ki je pristojno tudi za okrajna sodišča (*Amtsgerichte*) v sodnem okrožju zadevnega deželnega sodišča.

Vsako državno tožilstvo pri deželnem sodišču je podrejeno uradu generalnega državnega tožilca pri ustreznem višjem deželnem sodišču (*Oberlandesgericht*), slednji pa odgovarja deželnemu ministrstvu za pravosodje dežele, v kateri se nahaja.

Uradi generalnih državnih tožilcev (*Generalstaatsanwaltschaften*) so pristojni v pritožbenih postopkih glede dejanskega stanja ali pravnega vprašanja pred višjimi deželnimi sodišči. Če so taki postopki v pristojnosti zveznega vrhovnega sodišča, kazenski pregon vodi generalni zvezni tožilec.

Več informacij o državnih tožilstvih je na voljo v razdelku **Sodišča in državna tožilstva** (*Gerichte und Staatsanwaltschaften*) na spletnem mestu zveznega ministrstva za pravosodje in varstvo potrošnikov. Številna državna tožilstva imajo tudi svoja spletna mesta, do katerih je mogoče dostopati prek pravosodnih portalov zveznih dežel.

Generalni zvezni tožilec pri zveznem vrhovnem sodišču (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*)

V Zvezni republiki Nemčiji se s pravosodjem načeloma ukvarjajo zvezne dežele (v skladu s členi 30, 92 in 96 nemške ustave). Urad generalnega zveznega tožilca pri zveznem vrhovnem sodišču je edino državno tožilstvo zvezne vlade. Imenuje se tudi zvezno državno tožilstvo (*Bundesanwaltschaft*). Poleg generalnega zveznega tožilca tam delujejo tudi drugi zvezni državni tožilci, višji državni tožilci, državni tožilci in drugi uslužbenci. Generalni zvezni tožilec vodi zvezno državno tožilstvo pri zveznem vrhovnem sodišču.

Generalni zvezni tožilec pri zveznem vrhovnem sodišču svetuje tožilcem v vseh zadevah, v katerih gre za hujša kazniva dejanja zoper državo, ki resno ogrožajo notranjo (zlasti terorizem) ali zunanjo varnost Nemčije (izdajstvo in vohunstvo). Generalni zvezni tožilec pri zveznem vrhovnem sodišču lahko pod določenimi pogoji iz člena 120(2) nemškega Zakona o sodiščih (*Gerichtsverfassungsgesetz*, GVG) prevzame odgovornost za pregon drugih kaznivih dejanj zoper državo. To se imenuje „pravica do prevzema zadeve“. Generalni zvezni tožilec je pristojen tudi za pregon kaznivih dejanj na podlagi zakonika o kaznivih dejanjih zoper mednarodno pravo (*Völkerstrafgesetzbuch*) in nastopa v postopkih s pravnimi sredstvi pred kazenskimi oddelki zveznega vrhovnega sodišča (*Bundesgerichtshof*).

Generalnega zveznega tožilca predlaga zvezni minister za pravosodje in varstvo potrošnikov, imenuje pa ga predsednik zvezne republike. Imenovanje mora odobriti nemški zvezni svet (*Bundesrat* – zgornji dom nemškega parlamenta). Delo generalnega zveznega tožilca nadzira zvezni minister za pravosodje in varstvo potrošnikov. Vendar pa ta ne more nadzorovati državnih tožilstev zveznih dežel ali jim dajati navodil.

Sodnik

Organizacija

Glavni zakon, ki ureja sodniški poklic na zveznih in deželnih sodiščih, je **nemški Zakon o sodnikih** (*Deutsches Richtergesetz*, DRiG). Dodatne določbe je mogoče najti tudi v zakonodaji na ravni zveznih dežel.

Deželna ministrstva za pravosodje nadzirajo delo sodnikov na deželni ravni. Delo sodnikov na zveznih sodiščih (razen sodnikov zveznega ustavnega sodišča (*Bundesverfassungsgericht*)) nadzira ustrezno zvezno ministristvo.

Vloga in pristojnosti

Poklicni sodniki in sodniki porotniki (*Berufsrichter und Laienrichter*)

Poklicni sodniki (*Berufsrichter*) so zaposleni na zveznih in deželnih sodiščih. Sodniki na deželni ravni opravljajo sodniško službo na okrajnih sodiščih (*Amtsgericht*), deželnih sodiščih (*Landgericht*) ali višjih deželnih sodiščih (*Oberlandesgericht*). Večina sodnikov deluje na deželni ravni.

Zvezni sodniki (*Bundesrichter*) so lahko zaposleni na zveznem ustavnem sodišču (*Bundesverfassungsgericht*), zveznem vrhovnem sodišču (*Bundesgerichtshof*), zveznem delovnem sodišču (*Bundesarbeitsgericht*), zveznem finančnem sodišču (*Bundesfinanzhof*), zveznem socialnem sodišču (*Bundessozialgericht*), zveznem upravnem sodišču (*Bundesverwaltungsgericht*) ali zveznem patentnem sodišču (*Bundespatentgericht*).

V kazenskih postopkih poleg poklicnih sodnikov sodelujejo še sodniki porotniki (*Laienrichter*). Sodnike porotnike k opravljanju obveznosti pozovejo organi oblasti, za svoje delo pa niso plačani. V teoriji se lahko oseba imenuje za sodnika porotnika tudi, če v to ne privoli, in lahko sodelovanje zavrne le v izjemnih okoliščinah. Sodniki porotniki sodelujejo na obravnavah pred okrajnimi sodišči ter na obravnavah v kazenskih zadevah in zadevah, ki vključujejo mladoletnike, pred deželnimi sodišči.

Načeloma imajo sodniki porotniki enake glasovalne pravice kot poklicni sodniki, kar pomeni, da skupaj z njimi odločajo o krivdi obtoženca in naloženi kazni.

V skladu s členom 36 **Zakona o sodiščih** (GVG) se sodniki porotniki volijo vsakih pet let. Sodniki porotniki so lahko samo nemški državljani (**člen 31 GVG**), pri čemer so izključene osebe (**člen 33 GVG**), ki:

so mlajše od 25 oziroma starejše od 70 let, in tiste, ki bi bile na dan nastopa dolžnosti starejše od 70 let;

ne prebivajo v zadevnem sodnem okrožju;

niso primerne za porotniško službo iz zdravstvenih razlogov;

niso primerne za porotniško službo zaradi nezadostnega znanja nemškega jezika;

so finančno insolventne.

Sodniki porotniki ne morejo biti osebe:

ki jih je sodišče spoznalo kot neprimerne za javno funkcijo ali ki so bile zaradi naklepne kaznivega dejanja obsojene na zaporno kazen, daljšo od šestih mesecev, ali

zoper katere poteka preiskava zaradi kaznivega dejanja, na podlagi katerega bi lahko bile spoznane kot neprimerne za javno funkcijo (**člen 32 GVG**).

Sodniki porotniki so upravičeni do nadomestila za izgubljeni zaslužek, katerega višino določa Zakon o sodnem povračilu in nadomestilu (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*) (**člen 55 GVG**). Zvezne dežele za sodnike porotnike izdajajo brošure s pojasnili o njihovih dolžnostih. Te brošure so na voljo tudi na spletu. Poleg tega zvezne dežele sodnikom porotnikom omogočajo usposabljanje.

Sodni uradnik

Sodni uradniki (*Rechtspfleger*) so uradniki v nemškem pravosodnem sistemu. Kot „drugi steber tretje veje oblasti“ opravljajo predvsem naloge na področju nepravdne pristojnosti (med drugim v zadevah s pogojno kaznijo, skrbniških zadevah, raznih zadevah v zvezi z otroki in posvojitvijo, zemljiškoknjižnih zadevah, zadevah v zvezi z registracijo podjetij, zadrug in partnerstev, zadevah v zvezi z registracijo društev, skupnega premoženja zakoncev, ladij itd.). Poleg tega so pristojni za številne druge sodne dejavnosti, na primer na področju sodne izterjave denarnih terjatev, brezplačne pravne pomoči, prisilne izvršbe, prisilne dražbe in prisilnega upravljanja, insolventnosti, določitve stroškov, izvrševanja kazni, v postopkih pred zveznim patentnim sodiščem in v zvezi z mednarodnim pravnim redom.

Na okrajnih sodiščih je trenutno več sodnih uradnikov kot sodnikov. Naloge in odgovornosti sodnih uradnikov so določene z nemškim Zakonom o sodnih uradnikih (*Rechtspflegergesetz*, RPfG). Sodni uradniki so pri izpolnjevanju svojih nalog in odločanju tako kot sodniki nepristranski in neodvisni, zavezujejo jih le zakon in drugi predpisi. Zoper njihove odločitve se lahko načeloma vložijo pravna sredstva v skladu z veljavnimi splošnimi procesnopravnimi predpisi.

Podatkovne zbirke

Javno dostopna spletna mesta o poklicih v pravosodju so:

spletno mesto [zveznega ministrstva za pravosodje in varstvo potrošnikov](#);

spletna mesta ministrstev za pravosodje zveznih dežel (npr. [Hamburg](#), [Berlin](#) in [Bavarska](#));

spletne strani posameznih sodišč, ki zagotavljajo informacije na spletu;

skupni [pravosodni portal nemške zvezne vlade in zveznih dežel](#).

Informacije so na voljo tudi na spletnih straneh [Nemške zveze sodnikov](#) (*Deutscher Richterbund*) in [Nemške zveze sodnih uradnikov](#) (*Bund Deutscher Rechtspfleger*).

Odvetnik

V Nemčiji deluje približno 166 000 odvetnikov. Pridobiti morajo enako pravno izobrazbo kot sodniki in so pooblašeni za svetovanjem strankam in zastopanje strank v vseh pravnih zadevah. Svoj poklic lahko opravljajo v sodni dvorani in zunaj nje: v nemškem pravu ni posebne kategorije odvetnikov za zastopanje v postopkih pred sodiščem. Njihova pravica do zastopanja strank velja na vseh sodiščih v Nemčiji; edina izjema je zastopanje strank v civilnih zadevah pred zveznim vrhovnim sodiščem, za katero veljajo posebni pogoji dostopanja do sodišča. Izjema velja tudi za notranje odvetnike (*Syndikusanwälte*), ki so odvetniki zaposleni pri neodvetniškem delodajalcu, da mu svetujejo in ga zastopajo v pravnih zadevah; notranji odvetniki ne smejo zastopati svojega delodajalca pred nekaterimi sodišči.

Za odvetnike veljajo določbe Zveznega zakona o odvetništvu (*Bundesrechtsanwaltsordnung*, BRAO). Poleg tega se odvetniški poklic ureja tudi sam z dodatnimi poklicnimi pravilniki, in sicer s kodeksom odvetniške poklicne etike (*Berufsordnung der Rechtsanwälte*, BORA) in kodeksom ravnanja za odvetnike specialiste (*Fachanwaltsordnung*, FAO). Nagrade odvetnikov ureja Zakon o odvetniški nagradi (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*, RVG).

Odvetniki se lahko včlanijo v eno od 27 zveznih odvetniških zbornic (*Rechtsanwaltskammern*) ali v odvetniško zbornico pri zveznem vrhovnem sodišču.

Odvetniške zbornice so pristojne za dostop do opravljanja odvetniškega poklica. Med drugim so pristojne tudi za nadzor nad skladnostjo odvetniške prakse s poklicnimi dolžnostmi.

Podatkovne zbirke

Izčrpne informacije o **odvetniškem poklicu** je mogoče najti na spletnem mestu [Zvezne odvetniške zbornice](#) (*Bundesrechtsanwaltskammer*, BRAK). Tudi [Zveza nemških odvetnikov](#) (*Deutscher Anwaltverein*, DAV), ki je največje neodvisno združenje nemških odvetnikov, ponuja najrazličnejše informacije o odvetniškem poklicu (na voljo tudi v angleškem in francoskem jeziku).

Pomoč pri iskanju odvetnika je na voljo tudi na naslednjih spletnih mestih: [Zvezni uradni imenik odvetnikov](#) (*Bundesweites Amtliches Anwaltsverzeichnis*), v katerem so navedeni vsi odvetniki (vsečina je v nemškem in angleškem jeziku), in [Informacijska služba o nemških odvetnikih](#) (*Deutsche Anwaltsankunft*).

Patentni zastopnik

V Nemčiji deluje približno 3 500 patentnih zastopnikov. Navadno imajo končano univerzitetno izobrazbo iz naravoslovnih ali tehničnih ved, dopolnjeno s pravno izobrazbo. Njihova dejavnost je omejena na svetovanje strankam in zastopanje teh strank na področju pravic industrijske lastnine (zlasti v zvezi s patenti, uporabnimi in industrijskimi modeli, blagovnimi znamkami in modeli) s posebnim poudarkom na postopkih prijave in spremljanja. Patentni zastopniki so pooblaščen, da svoje stranke zastopajo pred Nemškim uradom za patente in blagovne znamke, zveznim patentnim sodiščem in v posebnih okoliščinah tudi pred zveznim vrhovnim sodiščem. Pred deželnimi in višjimi deželnimi sodišči lahko samo podajo mnenje v zadevah svojih strank, ne morejo pa sami vlagati zahtevkov.

Za patentne zastopnike veljajo določbe Zakona o patentnih zastopnikih (*Patentanwaltsordnung*, PAO), včlanjeni pa so v zbornico patentnih zastopnikov (*Patentanwaltskammer*).

Podatkovne zbirke

Informacije o poklicu so na voljo na spletnem mestu [Zbornice patentnih zastopnikov](#). Tam je mogoče najti tudi [zvezni uradni imenik patentnih zastopnikov](#) (*Bundesweites Amtliches Patentanwaltsverzeichnis*).

Notar

Notarski poklic v Nemčiji trenutno opravlja skoraj 7 000 notarjev. Načeloma morajo imeti enako pravno izobrazbo kot sodniki. Notarji zagotavljajo neodvisno, nepristransko in objektivno svetovanje in pomoč pri pomembnih pravnih poslih ter urejajo pravne zadeve tako, da se preprečijo sodni spori. Njihova najpomembnejša naloga je priprava notarskih listin o pravnih poslih.

Zaradi zvezne strukture Nemčije obstaja več vrst notarjev. V večini zveznih dežel notarji opravljajo svoje dolžnosti kot glavni in samostojni poklic („samostojni notariat“, *Nurnotariat*). V nekaterih zveznih deželah pa notarji ob opravljanju notarskih dolžnosti delujejo tudi kot odvetniki („odvetniški notariat“, *Anwaltsnotariat*). Vse notarje imenuje in nadzira ustrezeni deželni pravosodni organ (*Landesjustizverwaltung*).

Notarski poklic urejajo določbe Zveznega zakona o notarjih (*Bundesnotarordnung*, BNotO). Višino plačila, ki ga prejmejo notarji, določa Zakon o stroških postopka (*Kostenordnung*, KostO).

Notarji so včlanjeni v ustrezno deželno notarsko zbornico.

Podatkovne zbirke

Izčrpe informacije o različnih temah, povezanih z notarskim poklicem, so na voljo na spletnem mestu [Zvezne notarske zbornice](#) (*Bundesnotarkammer*). Pri iskanju notarja vam lahko pomaga tudi [imenik notarjev](#) (*Verzeichnis der Notare*), ki je objavljen na tem spletnem mestu. Vsečina je na voljo v nemškem, angleškem, francoskem in španskem jeziku.

Drugi pravniški poklici

Pravniški poklici, opredeljeni v Zakonu o pravnih storitvah (*Rechtsdienstleistungsgesetz*, RDG)

Zakon o pravnih storitvah omogoča opravljanje zunajsodnih pravnih storitev izterjevalcem dolgov, svetovalcem na področju pokojnin in ponudnikom pravnih storitev, ki so specializirani za tuje pravo. Izterjevalci dolgov in svetovalci na področju pokojnin lahko v nekaterih primerih svoje stranke zastopajo tudi pred sodiščem. Za to morajo biti registrirani (za odobritev zaprosijo sodišče). Vse registrirane osebe so vpisane v [Register pravnih storitev](#).

Tem registriranim ponudnikom pravnih storitev se po zakonu ni treba včlaniti v zbornico ali posebno poklicno združenje. Nekateri izterjevalci dolgov in svetovalci na področju pokojnin so vključeni v poklicne organizacije, od katerih so največje Nemška zveza agencij za izterjavo dolgov (*Bundesverband Deutscher Inkassounternehmen*), Nemška zveza pravnih strokovnjakov/ponudnikov pravnih storitev (*Bundesverband Deutscher Rechtsbeistände /Rechtsdienstleister*) in Nemška zveza svetovalcev na področju pokojnin (*Bundesverband der Rentenberater*).

Podatkovne zbirke

Do registra pravnih storitev, ki vključuje seznam ponudnikov pravnih storitev in sodišč, pristojnih za registracijo, je mogoče dostopati prek nemškega pravosodnega portala. Poleg tega so obsežne nadaljnje informacije na voljo na spletnih mestih naslednjih organizacij:

[Nemške zveze agencij za izterjavo dolgov](#), [Nemške zveze pravnih strokovnjakov/ponudnikov pravnih storitev](#) in

[Nemške zveze svetovalcev na področju pokojnin](#).

Organizacije, ki nudijo brezplačne pravne storitve

V Nemčiji brezplačno pravno svetovanje (v skladu s **členoma 6 in 8 Zakona o pravnih storitvah** (*Rechtsdienstleistungsgesetz*)) ponujajo številne dobrodelne organizacije. Glavne takšne organizacije so:

[Nemška zveza za socialno skrbstvo delavcev](#) (*Arbeiterwohlfahrt Bundesverband e.V.*)

[Karitas](#)

[Diakonie](#)

[Judovska zveza za socialno skrbstvo](#) (*Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland*)

[Nemški Rdeči križ](#) (*Deutsches Rotes Kreuz*)

[Posvetna zveza za socialno skrbstvo](#) (*Paritätischer Wohlfahrtsverband*)

Sorodne povezave

[Pravosodni portal zvezne vlade in zveznih dežel](#)

[Informacije o sodiščih in državnih tožilstvih, zveznem ministrstvu za pravosodje in varstvo potrošnikov](#)

[Zvezno ministrstvo za pravosodje in varstvo potrošnikov](#)

[Ministrstvo za pravosodje zvezne dežele Hamburg](#)

[Ministrstvo za pravosodje zvezne dežele Berlin](#)

[Ministrstvo za pravosodje zvezne dežele Bavarske](#)

[Nemška zveza sodnikov](#)

[Zvezna odvetniška zbornica](#)

[Zvezni uradni imenik odvetnikov](#)

[Nemško odvetniško združenje](#)

[Informacijska služba nemških odvetnikov](#)

[Zbornica patentnih zastopnikov](#)

[Imenik notarjev](#)

[Zvezna notarska zbornica](#)

[Register pravnih storitev](#)

[Nemška zveza za socialno skrbstvo delavcev](#)

[Karitas](#)

[Diakonie](#)

[Judovska zveza za socialno skrbstvo](#)

[Nemški Rdeči križ](#)

[Posvetna zveza za socialno skrbstvo](#)

Zadnja posodobitev: 10/01/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.